

Bryssel 29.5.2013
COM(2013) 354 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

**Tanskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuosien 2012–2016 lähestymisohjelmaa
koskeva neuvoston lausunto**

{SWD(2013) 354 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Tanskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuosien 2012–2016 lähestymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen³,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat⁴,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi kasvu- ja työllisyysstrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia vauhdittaa kestävä kasvua ja lisätä kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 komission ehdotusten perusteella suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁵. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2013) 354 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 ja P7_TA(2013)0053.

⁵ Neuvoston päätös 2013/208/EU, annettu 22 päivänä huhtikuuta 2013.

- (3) Valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyys sopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 6 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen Tanskan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Tanskan vuosien 2011–2015 tarkistetusta lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen⁶. Tästä alkoi vuoden 2013 talouspolitiikan EU-ohjausjakso. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen⁷, jossa se katsoi, että Tanska kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (7) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Tanskaa koskevan perusteellisen tarkastelun⁸ tulokset. Komissio päättelee analyysinsä perusteella, että Tanskan makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka eivät kuitenkaan ole liiallisia.
- (8) Tanska toimitti vuosia 2012–2016 koskevan vuoden 2013 lähentymisohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2012. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Neuvosto on neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 lähentymisohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Skenaario, jonka mukaan BKT kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2013 ja 1,6 prosenttia vuonna 2014, vastaa yleisesti ottaen komission kevään 2013 talousennustetta, jonka mukainen kasvu on 0,7 prosenttia vuonna 2013 ja 1,7 prosenttia vuonna 2014. Ohjelman mukaisen julkisen talouden strategian tavoitteena on korjata liiallinen alijäämä ja saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva enintään 0,5 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013, mikä vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteita. Ohjelmassa esitetty julkisen talouden alijäämätavoite, joka on 1,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014, vastaa komission ehdottamaa liiallista alijäämää koskevan menettelyn mukaista määräaikaa. Vuosina 2011–2013 toteutettavat keskimääräiset julkisen talouden toimet, jotka perustuvat julkisen talouden rakenteellisesta rahoitusasemasta laadittuihin laskelmiin, vastaavat liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annettua neuvoston suositusta. Julkisen talouden

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 115 final.

reaalimääräisten menojen (mukaan lukien tulopuolen päätöseräiset toimet) kasvun arvioidaan hidastuvan nollaan vuonna 2013 ja olevan 0,4 prosenttia vuonna 2014, mikä vastaa menojen kasvulle asetettua vertailuarvoa molempina vuosina. Tanskan julkinen talous on yleisesti ottaen terve, ja maa on jo saavuttanut keskipitkän aikavälin tavoitteensa. Ikääntyvän väestön ja kunnianhimoisen hyvinvointipolitiikan vuoksi Tanskan on kuitenkin ylläpidettävä vakaata ja kestävästä finanssipolitiikan kehystä ja varmistettava, että alijäämä ei ylitä perussopimuksessa asetettua 3 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen.

- (10) Tanska toteutti vuonna 2012 työkyvyttömyyseläke- ja joustotyöjärjestelmien uudistuksen, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2013. Nämä uudistukset ovat tärkeitä toimenpiteitä, joilla lisätään työvoiman tarjontaa Tanskassa. Tanskan on kuitenkin vielä parannettava työmarkkinoiden reunamille jääneiden ihmisten työllistettävyyttä. Tämä koskee muun muassa maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, pitkäaikaistyöttömiä sekä matalan taitotason työntekijöitä. Tanskan hallituksen kunnianhimoisen uudistusohjelman lisäksi on varmistettava, että Tanskan maineikkaalla joustoturvamallilla helpotetaan jatkossakin sujuvaa siirtymistä työttömyydestä työelämään, samalla kun pyritään estämään syrjäytyminen työmarkkinoilta ja sosiaalisesta yhteisöstä. Koulutuksella ja ammattitaidon parantamisella on tässä suhteessa tärkeä rooli.
- (11) Tanska pitää syystään koulutusta selkeänä painopisteenä. Toimia on kuitenkin jatkettava, jotta koulutusjärjestelmän laatua ja kustannusvaikuttavuutta voidaan parantaa, muun muassa saattamalla jo aloitetut uudistukset päätökseen. Alemman ja ylempien perusasteen koulutusjärjestelmien ehdotettu uudistus on oikeansuuntainen, ja se todennäköisesti vaikuttaa positiivisesti koulutusjärjestelmän kustannusvaikuttavuuteen ja koulutuksen laatuun, muun muassa opintonsa loppuun suorittaneiden oppilaiden osuuksiin. Tanskan hallitus on toteuttanut toimia, joilla parannetaan nuorten ammatillisen koulutuksen laatua ja varmistetaan, että yrityksissä on tarvittava määrä oppisopimuspaikkoja. Tanskaan on perustettu viranomaisten, kuntien, alueiden ja työmarkkinaosapuolten komitea etsimään pysyvää ratkaisua, jolla varmistetaan oppisopimuskoulutuksen riittävä tarjonta ja parannetaan ammatillisen koulutusjärjestelmän laatua. Jos Tanska löytää nuorten ammattikoulutusjärjestelmässä kestäviä ja kunnianhimoiset ratkaisut sekä liian vähäiseen oppisopimuskoulutuksen tarjontaan että koulutuksen keskeyttäneiden suurten osuuteen, maa voi valmistautua paremmin ammattitaidon kysyntään tulevaisuuden työmarkkinoilla ja parantaa työn tuottavuutta.
- (12) Tanska voisi nopeuttaa talouskasvua poistamalla kilpailun esteet paikallisissa palveluissa ja vähittäiskaupassa, jotka ovat tärkeitä sektoreita maan taloudessa. Tanskan hallitus antoi vuonna 2012 uuden kilpailulain, joka on tärkeä askel oikeaan suuntaan. Uudistetussa kilpailulaissa on tehokkaammat mekanismit kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaa varten. Tanska on vastannut näillä toimilla täysimääräisesti vuonna 2012 annettuun asiaa koskevaan suositukseen. Vielä voidaan kuitenkin tehdä enemmän alakohtaisten ja julkisia palveluja koskevien toimien vaikuttavuuden varmistamiseksi, jotta kilpailu lisääntyy ja markkinat toimivat paremmin. Useat tämän alan poliittiset aloitteet ovat vielä alkuvaiheessa, ja niiden tehokas täytäntöönpano edellyttää jatkuvia toimia.
- (13) Rahoitusjärjestelmän ja koko talouden vakauteen kohdistuvien uhkien määrittämiseksi kotitalouksien velkaantuneisuutta on analysoitu yksityiskohtaisesti kuluneen vuoden aikana sekä kansallisella että EU:n tasolla. Rahoitusvakautteen kohdistuvat riskit näyttävät toistaiseksi olevan hallinnassa, mutta niitä on seurattava jatkuvasti. Tanskan

viranomaiset ovat toteuttaneet useita toimenpiteitä, joilla parannetaan asuntolainajärjestelmän häiriönsietokykyä. Näitä ovat muun muassa asuntolainojen riskimerkintäjärjestelmä sekä vaihtuvakorkoisiin ja/tai lyhennysvapaita jaksoja sisältäviin lainoihin sovellettavat rajoitukset. Asuntolainoja myöntävät laitokset ovat omasta aloitteestaan alkaneet vaatia täydentäviä vakuuksia. Kaikki edellä mainitut ovat oikeansuuntaisia toimia, mutta tarkkaa seuranta tarvitaan sen varmistamiseksi, että toimilla on toivotut vaikutukset. Komissio tarkastelee Tanskan säännöllisesti toimittamia selvityksiä asiaan liittyvien toimien vaikutuksista. Tanskan omaisuusverotusta olisi tarkistettava ajan mittaan, jotta voidaan poistaa vääristymät ja vahvistaa verotuksen vastasyklisiä piirteitä.

- (14) Komissio on EU-ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Tanskan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Tanskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. EU-ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–3.
- (15) Neuvosto on tutkinut Tanskan lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella ja sen lausunto⁹ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (16) Neuvosto on tutkinut Tanskan kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävästä suosituksesta 3,

SUOSITTAA, että Tanska toteuttaisi vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa julkisen talouden strategiaa vuonna 2013 suunnitellusti varmistaakseen, että liiallinen alijäämä korjataan viimeistään vuonna 2013; toteuttaa julkisen talouden strategiaa myös vuonna 2014 ja sen jälkeen varmistaakseen riittävät julkisen talouden toimet, joilla pysytään keskipitkän aikavälin tavoitteessa;
2. jatkaa työmarkkinoiden reunamille jääneiden ihmisten työllistettävyyden parantamista, mukaan lukien maahanmuuttajataustaiset henkilöt, pitkäaikaistyöttömät sekä matalan taitotason työntekijät; parantaa ammatillisen koulutuksen laatua, jotta voidaan vähentää opintonsa keskeyttävien osuutta, ja lisää oppisopimuskoulutuspaikkoja; toteuttaa alemman ja ylemmän perusasteen koulutusjärjestelmien uudistuksen, jotta voidaan nostaa opintonsa loppuun suorittaneiden oppilaiden osuuksia ja parantaa koulujärjestelmän kustannusvaikuttavuutta;
3. jatkaa toimia, joilla poistetaan kilpailun esteet palvelusektorilla, vähittäiskauppa ja rakennusala mukaan lukien, ja tehostetaan julkisten palvelujen tarjoamista.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁹ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.